

genlunde min Mening — og saa siger jeg, at vi i vort Forstag have sat Noget ind, som mangler i Mindretallets Forslag, og det er, at Ministeren kan indskrænke sine Begunstigelser til 10 Aar. Det staar altsaa i den ærede Ministers Magt at sige til en Bank, at han vil have den og den Filialafdeling indbragen efterhaanden, og at han vil have det Sele ordnet efterhaanden paa anden Maade. Men i det Forslag, som det ærede Mindretal har stillet, staar der en almindelig Regel, som danner en Forskrift for Ministeren, og som han ikke paa den Maade kan sætte sig ud over. Det er en varig Forskrift, som ikke giver Ministermyndighed til at begrænse sine Undtagelser til et bestemt Antal Aar. Det har været mig meget hjært at høre igaar, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) har sluttet sig til Udvalgets Grundtanke med Hensyn til Banker; men naar den ærede Rigsdagsmand tror eller foreslaar Udvalget, at vi skulle præcisere vor Bankparagraf noget anderledes, og navnlig vilde, at vi skulde forlange, at naar en Bank driver Sparekasseforretninger, skulde de Midler, som høre under Sparekasseforretningerne, holdes aldeles affondrede fra Bankforretningerne — naar den ærede Rigsdagsmand stiller den Forderung, tror jeg rigtig nok, at det ikke vil være praktisk muligt at faae den opfyldt, selv om vi skrive den i en Lov. Dersom man nu tænkte sig — og det er netop for det Tilfælde, at Paragrafen skal have Betydning — at der kom en penuriøs Krisis, som kastede nogle Banker omkuld, saa kom Falitterne til at gaa ud ligesaa over Sparekassesejersinteressenterne som over Bankinteressenterne; thi Midlernes Bestyrelse hører jo ind under denne Indretning. Om man end siger: i den ene Side af Huset skal der være Bank og i den anden Side Sparekasse, bliver jo dog Bank den samlede Instituit. Det bliver kun eet Instituit. Naar det tages under Faldtillbehandling for Bankindretningen, følger Sparekasseseindretningen ogsaa med under Konkursboet; og derfor tror jeg ikke, at en saadan almindelig Bestemmelse, som den ærede Rigsdagsmand (Bille) antydede, vil i det givne Tilfælde sikre Sparerne, og det var jo dog egentlig det, der skulde være Maalet for at adskille Sparekasseseindretningen fra Bankforretningen. Ved de Bankfallitter, som vi have haft i de sidste Par Aar, have Sparekassesejersinteressenterne været med under Fallitten, og det har jo ikke kunnet undgaaes, at de derved optaaede Tab ogsaa ramte Sparekassesejersinteressenterne. Jeg skulde derfor tro, at den Maade, hvorpaa vi have stillet § 11, i alt Fald til et Forsøg er tilstrækkelig; dersom det om nogle Aar maatte vise sig, at der skulde andre Regler til, vilde det jo kunne ske. Man kan ogsaa gaa den Vej, at man kan anmode Ministeren om at fremsætte et Lovforslag om Kontrølen ved Bankvæsenet ligesom nu om Spare-

kassesejersinteressenterne. Man har ofte i de senere Aar sagt, at det burde ske, og at det var en Ubillighed, at Ministeren nedsatte en Sparekassesejerskommission, uden tillige at gjøre den til en Bankundersøgelsekommision. Det tror jeg nu slet ikke har sin Rigtighed; jeg tror, det er meget vanskeligere at give en Banklov end en Sparekasselov. Vi have en særlig Bankefærdighed her i Danmark ved at faae en Banklov, og det er den, at Nationalbanken ikke kan komme ind under en saadan Lov, og sølgelig bliver den første Bank undtagen fra Loven. Vi kunne ikke her i Rigsdagen ophæve Nationalbankens Otkroy, og de Friheder og Begunstigelser, som Nationalbanken har derigjennem, kunne vi ikke tage fra den. Vi have altsaa, hvis vi vilde have en Banklov og ville have Nationalbanken med derunder, ikke Andet at gjøre end at give alle Banker de samme Friheder, som Nationalbanken har; men den Vej vil man vist ikke gaa nu; man vil ikke gjøre Bankotkroyen af 1818 til en almindelig Banklov fra 1881 f. Gy. Jeg tror derfor, at det vil blive meget vanskeligt. Vi have jo netop haft dette Spørgsmaal her, dengang den Lov, jeg før nævnte, om Stempelbegunstigelser for Sparekasser og Banker blev vedtaget i 1863. Det var jo den egentlige Anledning til denne Lov, at Privatbanken ikke kunde konkurrere med Nationalbanken, fordi Privatbanken ikke havde Stempelfrihed. Men skulde altsaa Privatbanken og Vikuben — det var de store Pengeinstituter dengang — have Bankfriheder og Begunstigelser i Henseende til Stempel, maatte det gjøres almindeligt for alle Banker og alle Sparekasser, og saaledes skete det jo, at Stempelfriheden blev udvidet, fordi den var givet Nationalbanken, Noget, som man ikke kunde fratage den, og saaledes vil det ogsaa stille sig, dersom der skal en Banklov ud. Men det vil jeg overlade til den ærede Minister, om der ikke gjøres noget Forsøg derpaa, det er slet ikke min Op-gave. Kun tror jeg, at Udvalget ikke gaar Bankerne for nær ved § 11 og ved gjennem denne at overlade Ministeren den endelige Afgjørelse.

Sammenligning: Om det ogsaa kan forudses, hvilket Udfald Forslaget vil faae, kan jeg dog ikke tilbageholde at angive mit Standpunkt til Forslaget. Det er ganske vist, som det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Gaastrop) udtalte, og ved Sagens 1ste Behandling blev det fremhævet, at man maatte være varsom med at gribe forstyrrende ind i Sparekassernes Væsen, navnlig hvad angaar de Sparekasser, som hvilede paa et frit og sundt Grundlag, og det har det ærede Udvalg holdt sig meget nær hen til, særlig har et æret Mindretal, de ærede Medlemmer for Veile Amts 6te Valgkreds (Buch) og Ribe